VLAIO TETRA - Samenwerken van binnenuit

Situering

Vlaamse en federale beleidskaders leggen een duidelijke nadruk op geïntegreerde, intersectorale en inclusieve samenwerking in zorg en welzijn. Initiatieven zoals geïntegreerde zorg, eerstelijnszones, jeugdhulp, vermaatschappelijking en netwerkvorming maken samenwerking tussen organisaties tot een structurele randvoorwaarde voor kwaliteitsvolle en toegankelijke ondersteuning. Tegelijk staan zorg- en welzijnsorganisaties onder toenemende druk door beleidswijzigingen, beperkte middelen, personeelstekorten en de groeiende complexiteit van zorgvragen, waaronder multimorbiditeit, psychosociale kwetsbaarheid en verontrustende opvoedingssituaties.
Hoewel duurzaam deelnemen aan netwerken steeds meer wordt verwacht, blijkt dit in de praktijk moeilijk. Bestaande onderzoeken en tools focussen op netwerksamenwerking, maar tonen dat de effectiviteit van netwerken in belangrijke mate bepaald wordt door interne organisatiefactoren zoals visie, structuur, processen, cultuur en competenties.

Dit project wil organisaties versterken in hun samenwerkingsvermogen door inzicht te bieden in organisatorische bouwstenen en de voorwaarden voor succesvolle samenwerking met stakeholders. Samen met de betrokken organisaties ontwikkelen en testen we innovatieve inzichten en tools voor samenwerkingsbeleid, met als doel de impact van netwerksamenwerking in de zorg- en welzijnspraktijk te verhogen.

Algemeen doel

Het project *Samenwerken van binnenuit* versterkt het interne en externe samenwerkingsvermogen van Vlaamse zorg- en welzijnsorganisaties die deelnemen aan -al dan niet verplichte- partnerschappen en netwerken. Het ondersteunt hen om meer impactgericht te denken en handelen in (intersectorale) samenwerkingen. Na twee jaar resulteert dit in een praktijkgerichte gids met bouwstenen, werkzame principes en voorwaarden om een duurzaam samenwerkingsbeleid uit te bouwen, te evalueren en te versterken, zodat organisaties zich kunnen positioneren als bekwame en aantrekkelijke netwerkpartners.

Concrete innovatiedoelen

- **Versterken van kennis over interne organisatiefactoren:** verdiepen en vertalen van onze bestaande kennis en expertise a.d.h.v. deskresearch over interne factoren en principes die het samenwerkingsvermogen van social profitorganisaties beïnvloeden.
- **Ontwikkeling en validatie van een praktijkgerichte gids:** in co-creatie met zorg- en welzijnsorganisaties ontwikkelen en testen van een gids, die organisaties structureel ondersteunt bij het versterken van hun samenwerkingsbeleid. Het effect wordt gemeten via proeftuinen, met als doel een gemiddelde verbetering van ≥ 2 punten op een 10-puntenschaal t.o.v. de beginsituatie. De gids bevat een innovatief reflectiekader rond principes, domeinen en processen binnen een samenwerkingsbeleid. In een vijftal proeftuinen toetsen we haalbaarheid, bruikbaarheid en efficiëntie via proof-of-concepts.
- **Kennisdeling en valorisatie:** innovatieve kennisuitwisseling faciliteren binnen een lerend netwerk (begeleidingsgroep) en de ontwikkelde inzichten actief verspreiden tijdens de laatste projectfase via o.a. sectororganisaties, met als doel minstens hun ledenbestand te bereiken. De gids wordt vertaald naar minimaal twee onderwijscontexten.

Verwachte resultaten en impact

In het eerste jaar wordt in co-creatie met zorg- en welzijnsorganisaties een duidelijk overzicht opgemaakt van de bouwstenen van een samenwerkingsbeleid (beleidsdomeinen, werkprocessen) en van de principes en voorwaarden die cruciaal zijn om het samenwerkingsvermogen te versterken. In het tweede jaar worden deze bouwstenen getest in een vijftal proeftuinen via proof-of-concepts. Dit leidt tot een prototype van een praktijkgids waarmee organisaties autonoom aan de slag kunnen en die inzetbaar is binnen verschillende contexten.

Het project resulteert in **(1)** een rapport met interne organisatiefactoren die samenwerking met externe partners stimuleren of belemmeren, en **(2)** een praktijkgids die theoretische inzichten en best practices vertaalt naar concrete stappen, methodieken, voorbeelden, sjablonen en praktische tips. De gids ondersteunt organisaties bij het inschatten van risico's en opportuniteiten wanneer ze samenwerken met andere partijen en helpt hen hun samenwerkingsbeleid te evalueren en te versterken.